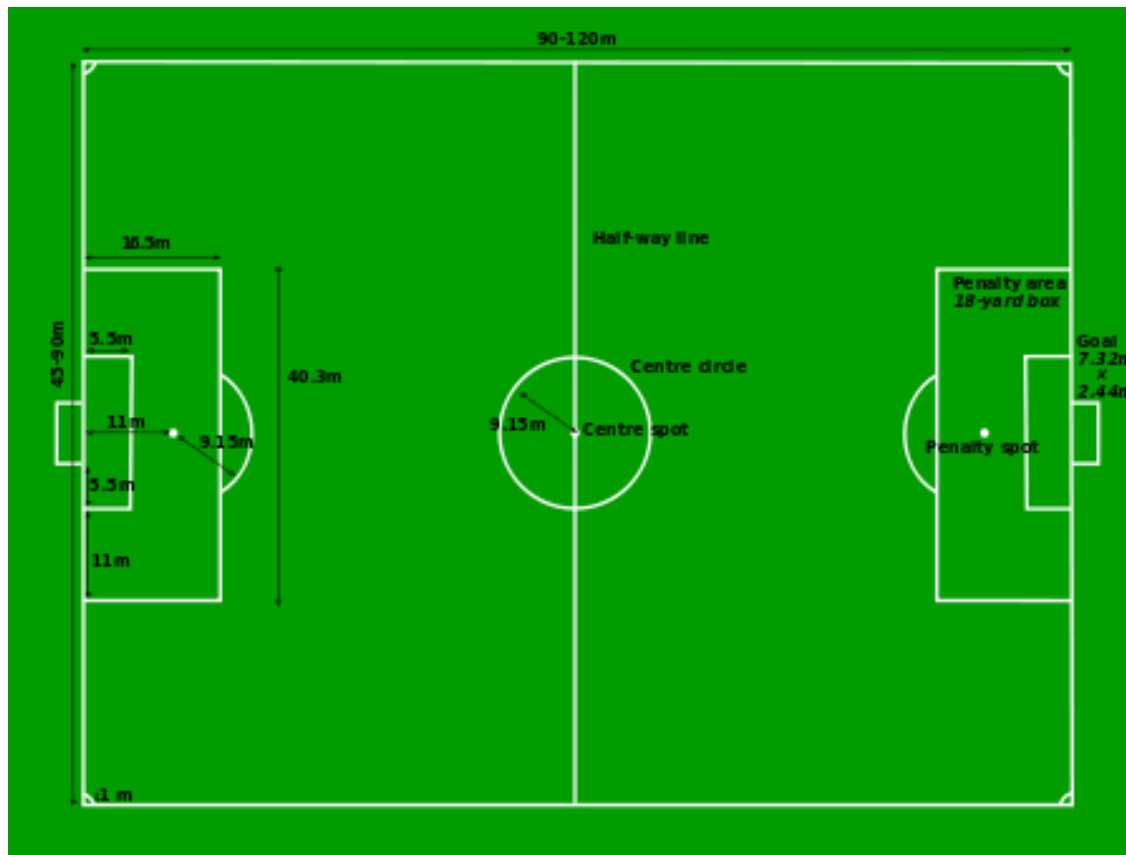

Valsts kultūrpolitika bibliotēku nozarē

BIBLIOTĒKU NOZARES PĀRVALDES UN KONSULTATĪVO
STUKTŪRU ATBALSTS METODIĶIEM

29.08.2017

Bibliotēku sistēma

Bibliotēku politika

Nacionālā, pašvaldību, nozaru politika bibliotēku darbības nodrošināšanā

- ✓ Valsts kopējā politika
- ✓ Reģionu attīstības un pašvaldību politika
- ✓ Nozaru un institūciju politika

Bibliotēku politika

Bibliotēku politikas mērķis

Nodrošināt efektīvu, kvalitatīvu un sabiedrības vajadzībām atbilstošu bibliotēku sistēmas un tīkla darbību, lai:

- ✓ sekmētu daudzveidīgu resursu un pakalpojumu pieejamību izglītības, zinātnes un tautsaimniecības attīstībai
- ✓ kalpot kā kultūras, informācijas, komunikācijas un mūžizglītības veicinātājam

Bibliotēku politika

Bibliotēku nozares politikas juridiskais pamats

Speciālie likumi

- Bibliotēku likums
- Obligāto eksemplāru likums
- Likums «Par Latvijas Nacionālo bibliotēku»

Ministru kabineta noteikumi

- Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi
- Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi
- Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi
- Bibliotēku materiālā un tehniskā pamata normatīvi
- Bibliotēku akreditācijas noteikumi

Citi normatīvie akti, kas ietekmē bibliotēku darbību (Valsts pārvaldes iekārtas likums, Likums “Par pašvaldībām” u.c)

Kultūras ministrijas kompetence

Kultūrpolitikas veidošana

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam “Radošā Latvija”,
nozaru stratēģijas; Bibliotēku nozares stratēģija

Normatīvo aktu sagatavošana juridiskajā līmenī

- Situācijas un problēmu identificēšana, kuru risināšanai jāizstrādā tiesību akta projekts
- Atbildīgo institūciju iesaistīšana projekta izstrādē
- Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību, valsts un pašvaldību budžetiem un administratīvo slogu

Bibliotēku politika

Ministrijas kompetence bibliotēku jomā

- izstrādā valsts politiku bibliotēku jomā atbilstoši bibliotēku attīstības nacionālajām koncepcijām un valsts programmām, kā arī organizē to īstenošanu.

(Bibliotēku likums 26.pants)

- Veic bibliotēku tīkla un pakalpojumu monitoringu
- Kultūras ministrijas padotībā ir Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB), Latvijas Neredzīgo bibliotēka (LNerB) un Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC).

Latvijas Bibliotēku padome

Latvijas Bibliotēku padome ir sabiedriska konsultatīva institūcija, kas piedalās valsts stratēģijas izstrādē bibliotēku jomā, veicina bibliotēku attīstību un sadarbību, kā arī lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas attiecas uz bibliotēku darbību.

Bibliotēku likums 27.pants

Latvijas Bibliotēku padome

LBP kompetence bibliotēku jomā

Piedalās bibliotēku attīstības un sadarbības nacionālās koncepcijas projekta izstrādē;

sniedz Ministru kabinetam un pašvaldībām atzinumus:

- par valsts budžeta un pašvaldību budžetu projektiem attiecībā uz bibliotēku finansēšanu, kā arī par citiem ar bibliotēku darbību saistītiem jautājumiem;
- par valsts un pašvaldību bibliotēku dibināšanu, reorganizēšanu vai likvidēšanu;
- par bibliotēku atbilstību akreditācijas prasībām;
- atzinumus bibliotēku darbinieku profesionālās izglītības un tālākizglītības jautājumos;
- par bibliotēku darbību regulējošiem normatīvo aktu projektiem.

Latvijas Bibliotēku padome

Latvijas Bibliotēku padomes darbs

Sastāvs

LBP sēdes (gadā 8-10)

- klātienēs
- virtuālās

Latvijas Bibliotēku padomes sēžu protokoli un atzinumi Kultūras ministrijas mājas lapā

Akreditācijas procesā izveidotie bibliotēku sistēmas līmeņi

RGB kā reģionālā līmeņa metodiskais centrs

- Bibliotēku akreditē ne tikai kā reģiona galveno bibliotēku, bet kā attiecīgā **reģiona metodisko centru**.
- Tiek vērtēts vesels pakalpojumu bloks, ko RGB jāsniedz vietējām pašvaldību bibliotēkām
- Metodiķa darbs ir ļoti svarīgs, bet metodiķis nevar būt kompetents visās jomās, ir jāiesaistās visai bibliotēkai
- Ja runā par vietējas nozīmes bibliotēku akreditāciju, tad tieši RGB ir ļoti svarīga loma, jo viņi ir tie, kas starpposmā veic vietējas nozīmes līmeņa bibliotēku darbības kvalitātes monitoringu.

RGB kā reģionālā līmeņa metodiskais centrs

RGB

- veic funkcijas atbilstoši normatīvajiem aktiem
- pārrauga visu reģiona bibliotēku darbību, ņemot vērā KM un LNB ieteikumus.
- Pārzina visu reģiona bibliotēku tīklu, pamana vājās vietas, problēmas un spēj profesionāli reaģēt, sniedzot metodisko palīdzību, tieši tāpat kā tas ir jāredz Latvijas Nacionālajai bibliotēkai kā augstākajam līmenim attiecībā uz RGB.
- RGB metodiķim ir jābūt atbilstošām kompetencēm. Metodiķi ne tikai pārrauga reģiona bibliotēku darbu, bet apzina to vajadzības un sadarbojas ar citiem RGB darbiniekiem, kā arī komunicē ar pašvaldību.

RGB kā reģionālā līmeņa metodiskais centrs

- Ja novados ir centralizētā sistēma, RGB sadarbojas gan ar novada centrālo bibliotēku, gan sniedz metodisko atbalstu un organizē profesionālo pilnveidi katrai novadu bibliotēkai.
- Nacionālajā līmenī pašvaldību bibliotēkām metodiskais centrs ir LNB.
- RGB līmenis ir saistošais posms, kas veido saikni starp nacionālo un vietējo līmeni. Ja iztrūkst RGB līmenis, LNB nacionālajā līmenī nevar konstruktīvi nepastarpināti sadarboties ar apakšējo līmeni, jo nevar aptvert visu sistēmu.

Akreditācija kā kvalitātes monitoringa rīks metodiķim

- Bibliotēku sistēmas līmeņi sevi ir pierādījuši, un pašvaldības RGB nepieciešamību ir akceptējušas arī pēc administratīvi teritoriālās reformas. Pirms akreditācijas un akreditācijas periodā pašvaldību vadība īpaši iedziļinās bibliotēku vajadzībās.
- Akreditācijas rezultātā RGB saņem ekspertu vērtējumu un ieteikumus, kurus izmanto turpmākajā darbā.
- Attīstot bibliotēku kvalitātes monitoringu, ar to saprotam kvalitatīvus pakalpojumus, kur ļoti būtiski ir bibliotēkas piedāvātie informācijas resursi un darbs ar tiem.
- Gan RGB, gan LNB loma pieaugs vēl vairāk, svarīga būs visu pušu auglīga savstarpēja sadarbība.

Mums visiem jāapzinās, cik ļoti svarīgas ir
katra individuālā spēlētāja
profesionālās kompetences un vienlaikus
arī savstarpējā saspēle,
lai varam teikt, ka mūsu valstī ir
stipra, stabila un ilgtspējīga bibliotēku sistēma,
kas darbojas atbilstoši nozares politikas
mērķiem.